

Тазкия дарслари (70-дарс). Поклик иймоннинг ярмидир

13:45 / 01.02.2020 5602

Нафсни поклаш ва ахлоқни сайқаллаш борасидаги воситалардан бири таҳоратдир.

Араб тилидаги «таҳорат» сўзини ўз тилимизга таржима қиладиган бўлсак, «поклик» деган маъно келиб чиқади.

Таҳорат «тоҳура» сўзининг масдари бўлиб, «покиза бўлди», «кири кетди» деган маъноларни англатади.

Бу маънодаги поклик кенг тушунчадир. Уни барча покликларга нисбатан ишлатиш мумкин. У најосат ва ҳайзнинг зиддига ҳам, кирдан ва гуноҳдан покланишга ҳам ишлатилади.

Қуръони каримда «таҳорат» сўзи гуноҳдан ва бутлардан покланиш маъносида, ҳалол маъносида, қалб поклиги маъносида ҳамда фаҳшдан, бетаҳоратлик ва нопок нарсалардан покланиш маъноларида келган.

Уламолар истилоҳида ҳам таҳоратнинг ўз маъноси бор.

Бу ҳақда Роғиб Асфиҳоний айтади: «Таҳорат икки хил бўлади: жисм таҳорати, нафс таҳорати. Иккисининг ҳам истилоҳий маъноси бор. Нафс таҳорати гуноҳларни тарк қилиш, аҳли солиҳ бўлиш ва нафсни айблардан тозалаш учун амал қилишдир. Жисмнинг таҳорати эса бетаҳоратликни кўтариш ёки нажасни кетказиш ёхуд иккисининг маъносидаги ва суратидаги нарсалардир».

Исломда ибодатларнинг қабул бўлиши уларнинг поклик асосида адо этилишига боғлиқ. Бизда поклик йўлида қилинган ҳар бир иш юқори баҳоланади ва уни қилган кишига улкан ажр-савоблар, олий мартабалар берилади.

Қуръони Каримда таҳоратнинг турли маъноларига оид йигирма олтита оят келган. Шулардан баъзиларини намуна учун ўрганиб чиқамиз.

Аллоҳ таоло Қуръони Каримнинг Тавба сурасида марҳамат қилади:

﴿الْمُطَهَّرِينَ يُحِبُّ وَاللَّهُ يُطَهِّرُهُمْ وَأَنْ يُحِبُّوا رِجَالٌ فِيهِ تَقْوَمُ أَنْ أَحَقُّ يَوْمَ أَوْلَمِنَ التَّقْوَى عَلَى أَسَسٍ لِمَسْجِدٍ أَبَدًا فِيهِ نَقَمٌ لَا

«Унда (масжидда) ҳеч қачон турма! Албатта, биринчи кундан тақво асосида қурилган масжид унда туришинг учун ҳақлидир. Унда покланишни севадиган кишилар бор. Аллоҳ эса покланувчиларни севади» (108-оят).

Аллоҳ субҳанаҳу ва таоло ушбу ояти каримада покликни ва пок кишиларни мадҳ этмоқда. Пок кишиларни яхши кўришини эълон қилмоқда. Бу эса Аллоҳ таоло томонидан покликка қанчалик эътибор берилишини кўрсатиб турибди.

Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан таҳорат ҳақида олтмишдан зиёд ҳадислар ривоят қилинган.

أَضَوْتِ إِذِ» قَالَ قَمْ لِسُو هِي لَعَلَّ لِي صَبِيٌّ لِي لَعْنَهُ، أَوْ لَعْنَهُ لِي ضَرَّةٌ رِيَّهَ بِي أَبْنَعِ
أَوْ لَعْنَهُ لِي رَطْنِةٌ لِي طَخُ لِي كِهْ هَجْوٌ نَمَجَّخُ هَجْوٌ لَسَعْفُ نَمُومٌ لِي وَأَمْلِسُ لِي دَبْعُ لِي
هَيْطِ طَخُ لِي كِهْ هَيْ دِي نَمَجَّخُ هَيْ دِي لَسَعْفُ إِذِ إِفْ، أَمْلِسُ لِي رَطْقِ رِخْ آَعَمْ وَأَمْلِسُ لِي عَمْ هَيْ نِي عِب
لِي كِهْ تَجَّخُ هَيْ لِي رَجْرَ لَسَعْفُ إِذِ إِفْ، أَمْلِسُ لِي رَطْقِ رِخْ آَعَمْ وَأَمْلِسُ لِي عَمْ هَادِي أَوْ تَشَطْبِ نَاك
«بِوُنْ ذَلَا نَم أَيُّ قِنْ جُحِّي سِي حِ أَمْلِسُ لِي رَطْقِ رِخْ آَعَمْ وَأَمْلِسُ لِي عَمْ هَالْ جِرْ أَوْ تَشَطْبِ هَيْ طَخُ

